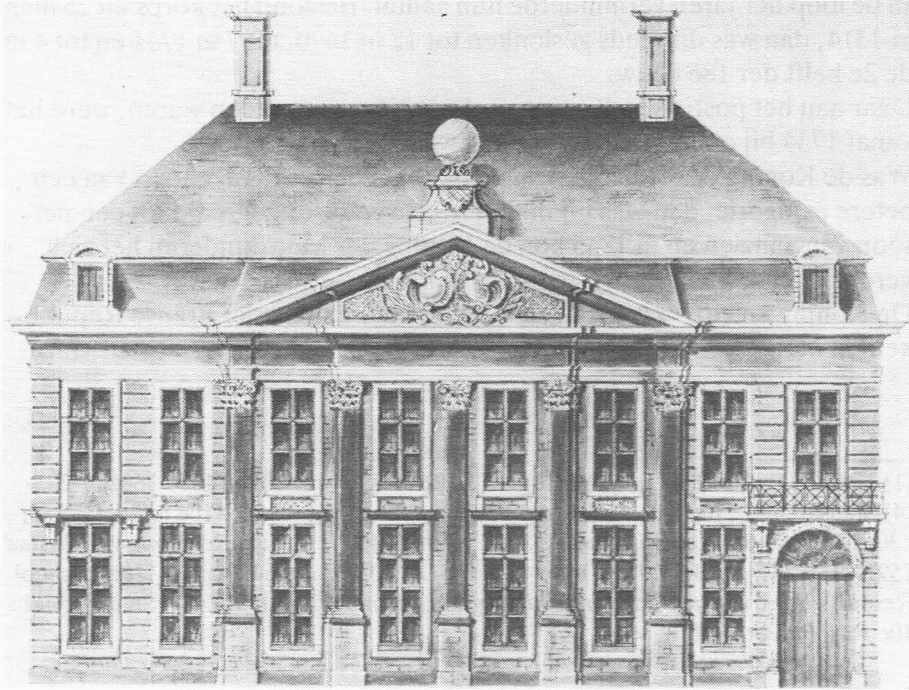

OLIVIER REYLOF EN ZIJN HOTEL IN DE HOOGSTRAAT

Op 6 november 1984 was het precies 300 jaar geleden dat Olivier Reylof geboren werd. Graag maken wij van de gelegenheid gebruik om deze weinig bekende figuur even te belichten.

Wij konden niet beter doen dan eens te rade gaan bij onze goede en vertrouwde gids in Gentse aangelegenheden Pierre Kluyskens. Het is altijd met hetzelfde plezier dat wij herlezen wat hij meer dan 20 jaar geleden schreef. (Met onze dank aan de familie Kluyskens voor het recht van publicatie).

In 1724, enkele maanden na de stichting van de Oostendse Compagnie, die Gent plots een geweldige doch helaas zeer kortstondige welstand bezorgde, stroomden op het Gentse stadhuis de bouwaanvragen in een versneld tempo binnen, en o.m. die van Baron Olivier de Reylof, die om zijn prachtig karakter en weelderig voorkomen, de schepenen van onze Gentse stede toen wel aangenaam zal verrast hebben : “Supplierende vertoont reverentelyck Mher Olivier baron de Reylof”, zo luidde het verzoekschrift dat thans nog op ons Stedelijk Archief bewaard wordt, “proprietaris van sekeren hyse, steeds en erfve ghestaen ende ghelegghen op de Hooghstraete binnen dese stadt, dat hij intensie is af te breken den voornoemde huysse ende van nieuwe op te bouwen op een rechte lingne volghens d’annexe

Hotel Reylof. Ontwerp.

modelle, ende alsoo sulcx niet en magh ghebeuren sonder UEdelen consent, oorsacke den verthoonder hem keert tot UEdelen.”

De stad was natuurlijk heel blij op dit verzoek te kunnen ingaan op een ogenblik dat de bloei van de jonge Oostendse Compagnie, die helaas enkele jaren later, in 1731 ten gevolge van de naijver van Engelsen en Hollanders zou worden afgeschaft, heel wat vreemde kooplieden naar Gent lokte.

Op 15 september 1724 werd de officiële bouwvergunning verleend. Nog onlangs hebben wij, op de tentoonstelling “Gentse Bouwontwerpen” in de voormalige Sint-Pietersabdij, het enig mooi projekt kunnen bewonderen. Het huis dat Olivier de Reylof liet slopen, was een belangrijk gebouw, dat zich met tuin en bijgebouwen uitstreckte tot aan de Komijnstraat, en lange jaren bewoond was geweest door Frans Bertilli, een kolonel die naar het voorbeeld van de Gentenaar Gillis de Hase, dienst had genomen in het leger van de schatrijke Venetiaanse Republiek.

De naam Reylof was te Gent geenszins onbekend. De grootoom van Olivier de Reylof, Jacobus Reylof, werd te Gent geboren op 11 juli 1612 en trad er onder de naam van Pater Alipe in 1634 in de Orde der Augustijnen waar hij gedurende enkele jaren leraar in de godgeleerdheid werd; in

1655 werd hij zelfs prior van het klooster en gaf er in 1664 een werk uit "Liber de anima ad mentem S. Augustini".

De familie Reylof is dus wel afkomstig van Gent en het is waarschijnlijk een louter toeval dat Olivier de Reylof in Amsterdam werd geboren waar zijn vader, "Jacques Reylof, van Gent, koopman" in 1683 met Magdalena Geelham in het huwelijk was getreden.

Olivier werd er geboren in 1684, zoals blijkt uit het doopboek van de Rooms-Katolieke kerk "het Vrede Duifje" aldaar : Den 6 Nov. Jacobus Reylof en Magdalena Geelham, filius Olivier".

De jonge knaap liep college bij de Paters Augustijnen en Jezuiten te Gent en legde zich speciaal toe op geschiedenis, letterkunde, wijsbegeerte en godgeleerdheid. Zijn vriend de Jezuiet Lieven De Meyer verklaart, dat er in onze stad geen discussie of openbare dispuut over letterkunde kon plaats grijpen zonder dat de jonge Reylof er aan deelnam.

Op zeventwintigjarige ouderdom liet hij zijn eerste Latijnse gedichten verschijnen "Poematum libri tres" die wel enig sukses moeten geoogst hebben, daar de bekende Gentse uitgever Petrus de Goesin er enkele jaren later een nieuwe editie van moest bezorgen.

Thans is dit entoesiasme heel wat geluwd en lopen de meningen nogal uiteen over het poëtisch talent van Reylof. Paul Bergmans noemt hem "un poète élégant et harmonieux, doué d'une certaine imagination et d'une plume facile", terwijl Frans De Potter schrijft : "een Latijnse poëet, op verre na geen Horatius of Virgilius" en Blommaert nog scherper is in zijn kritiek : "connu dans son temps par ses poésies latines, qui ne se distinguent ni par le style, ni par le choix de ses sujets".

Steyaert is milder : "Hij was een zeer goed latynsch dichter. Zijne werken handelen meestal over godsdienstige en zedelyke voorwerpen, en zyn in 1728, onder den titel van Poëmatum, te Gent, by Pieter De Goesin, gedrukt. Men vindt in dezelve vele oden, onder andere, eene ter eere van zyn stadsgenoot den Jezuiet Liv. De Meyer, wiens goede vriend hij was; eene over de krooning van Keizer Karel VI, enz., en eene redevoering in proza, om te bewyzen dat er in den oorlog meer van de voorzigtigheid dan van het toeval moet verhoopt worden".

Wij zien die XVIIIe eeuwse gedichten natuurlijk met een andere bril dan onze voorouders die er wel iets voor gevoeld hebben.

Het zullen hoogstwaarschijnlijk toch de auteursrechten niet geweest zijn die Olivier de Reylof, inmiddels, bij patentbrieven van 20 oktober 1712 baron geworden, in de mogelijkheid zullen gesteld hebben de grote eigendom aan de Hoogstraat aan te kopen, de bestaande gebouwen te slopen en er het fraai hotel op te trekken dat wij vandaag, dank zij een buitengewoon zorgvuldige en geslaagde herstelling, in zijn oorspronkelijke luister opnieuw zien prijken.

Hotel Reylof vóór de restauratie. Copyright A.C.L.

Hotel Reylof na de restauratie.

Wellicht had Reylof zijn financiële mogelijkheden enigszins overschat, want het door het stadsbestuur goedgekeurd ontwerp, werd waarschijnlijk nooit volledig uitgevoerd, namelijk het zo kunstig ontworpen fronton met in het midden de wapens der familie, boven de wereldbol, symbool van de wetenschap, en links en rechts van de driehoek de zittende vrouwenbeelden met lans in de hand.

Niets schijnt er op te wijzen dat die twee beelden, alsmede de monumentale schoorstenen, in vorm van vazen, op het dak, ooit konden uitgevoerd worden. Niettemin biedt deze gevel met zijn prachtig evenwicht in de proporties, zijn met Korintische zuilen versierde Lodewijk XIV-architectuur, zijn zachte stenen kleurgamma, ons een enig mooi exemplaar van de bouwkunst uit het eerste kwart van de XVIIIe eeuw in onze stad.

Van een dichter en geleerde kan nu eenmaal niet geëist worden dat hij ook zijn fortuin naar behoren zou kunnen beheren, en de artistieke droom van onze poëet schijnt wel wat gróter geweest te zijn dan zijn geldbeugel, temeer daar hij de zomermaanden pŕacht door te brengen in zijn landgoed Kerchove, dicht bij de kerk van Heusden, en bij 's Heilig Kerst nog over een prachtige tuin beschikte, hetgeen ook wel met enige financiële lasten gepaard ging.

In 1727 zag Reylof zich dan ook verplicht benevens een eigendom op de hoek van de Lange Munt, zijn prachtig huis aan de Hoogstraat zwaar te berenten, "een groot ende schoon onlangs ghebouwt huys, soo het zelve met eenen grooten hof, nederhof, achterhuys, stallinghen, remisen ende voordere edificien ghestaen ende ghelegen binnen deze stadt ten voorhoofde met eene groote poorte op de Hooghstraete en de van achter oock met eene grote poorte uytcommende in de Commijnstraete".

In 1731 geraakte onze dichter aan een betere broodwinning, een opdracht die alleszins niet paste bij zijn dichterlijke roeping en zijn weinig stabiel financieel beheer : hij werd Ontvanger van de stad benoemd !

Van 1731 tot aan zijn dood in 1742, vinden wij in het Memorieboek, telkenjare de vermelding : "Ontfangher : Mher Olivier baron de Reylof, heer van Ten Durpe, Kerckhove, enz., Tresorier".

Naar het heet, kweet hij zich zeer gewetensvol van zijn taak, zo gewetensvol zelfs dat hij zijn eigen zaken totaal verwaarloosde, met het fataal gevolg dat hij, tot boven de kop in de schulden, zijn prachtig huis en zijn bibliotheek moest verkopen : "Verum hic baro, urbis Gandensis thesaurarius perdives, propria neglexit negocia; unde anno 1735, debitis gravatus, magnificentissimam domun suam cum bilbliotheca sua vendere compulsus fuit".

Een mooie droom ging verloren. Het "groot nieuw ghebouwt huys, met eene groote poorte, met al syne toebehoorten ende dependentien, met eenen schoonen hof, terrasse, binneplaetse, stallingen, gloriëtte, enz." werd op

28 maart 1736 in openbare venditie toegewezen aan Jozef Veranneman, heer van Burst en Bambrugge.

Met wat hem aan boeken overbleef, verhuisde de arme dichter-stadsontvanger naar de Vlasmarkt waar hij op 13 april 1742 overleed.

Zijn gedichten zijn reeds lang vergeten, maar zijn naam en zijn kunstzin blijven verbonden aan de prachtige gevel in de Hoogstraat. Veranneman betrok het huis tot in 1762, waarna het overging op Willem-Jan Hamelinck, griffier van de Raad van Vlaanderen.

Op het einde van de vorige eeuw was het eigendom van A. Wauters en later van wijlen senator Ronse.

Enkele maanden geleden werd het Hotel aangekocht door een Luikse verzekeringsmaatschappij, die het volledig liet herstellen. Deze restauratie met smaak en talent uitgevoerd, strekt haar tot eer en heeft Gent andermaal, op een ogenblik dat zovele mooie gevels verdwijnen, een parel teruggeschonken.

PIERRE KLUYSKENS

ONZE GENTSE KEUKENRUBRIEK (Vervolg)

Gij moogt het mij niet kwalijk nemen, lieve lezeressen en geachte lezers, gij die misschien doodgevoel uw Palmares uit de “Peperbus” - pardon uit de brievenbus - gaat halen en zonder veel nadenken onderweg naar keuken of living al eens begint te bladeren of wel voor uw kookhaard staande eenvoudig weg reeds gaat neuzen wat die Keukenpiet nu weer te vertellen heeft, wel nu zou ik toch zeer graag hebben dat U eerst goed vast in een zetel of op een stoel gaat zitten, want nu moet U even luisteren : enkele dagen geleden kreeg ik uit een “petit bourg” uit het zuiden van Frankrijk, ergens aan een of andere Côte waar men gaat om uit te rusten en zich te koesteren in de zon, een pracht van een postkaart met een zeer grote tekst : “met hartelijke groeten vanwege twee gelukkige mensenkinderen op huwelijksreis : getekend Melanie en Tsjack”. Geen ogenblik te twifelen : Tante en Oude Keukenpiet !

Van mijn woonst tot Moetje is het niet ver, maar ik geloof dat ik nog nooit op zo’n korte tijd ter plaatse was. Onderweg realiseerde ik al de geheime twijfelachtige glimlach van die satanische Keukenpiet toen ik hem niet lang geleden vroeg wanneer ik eens “mijn voeten onder tafel zou mogen steken ?”. En inderdaad Moetje zat, nog steeds van haar stuk, met haar zoon, ons te vertellen van het koppel dat zonder boe of ba op een dag een hand-